

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 25/2018-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených spoločnosťou Advokátska kancelária Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Michal Mandzák, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cr 23/2016 a jeho uznesením zo 6. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDACTED] a [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], ako aj sťažnosť [REDACTED] (ďalej len

„sťažovatelia“), ktorými namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cr 23/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho uznesením zo 6. septembra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Uznesením pléna ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 27/2017-7 z 12. decembra 2017 boli obe sťažnosti spojené na spoločné konanie.

3. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovatelia podali na okresnom súde proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), žalobu podľa § 40 ods. 1 písm. a) bodu 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), ktorou sa domáhali zrušenia rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu ROYAL DEVELOPMENT – RSRD, zspo, Suľany 243, Hruboňovo (ďalej len „rozhodcovský súd“), sp. zn. RD/123/2016 z 2. septembra 2016 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

4. Sťažovatelia súčasne podali i návrh na odloženie vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku, ktorý odôvodnili takto: *„Uvedený návrh žalobcovia podávajú z dôvodu, že je evidentné a nesporné, že nastali právne dôvody predpokladané ustanovením § 40 ods. 1 ZRK pre zrušenie Rozhodcovského rozsudku súdom, pričom ponechaním takéhoto rozhodcovského rozsudku hrozí žalobcovi 1/a žalobcovi 2/ exekúcia, dôsledkom ktorej môžu byť nenávratne pozbavení svojho majetku. Vykonaním exekúcie totiž nastane stav, že aj keď budú v tomto konaní (o zrušení Rozhodcovského rozsudku) žalobcovia úspešní, tak žalovaný im objektívne nevráti vymožené plnenie (získané v exekučnom konaní) a to z dôvodu jeho platobnej neschopnosti. Podľa poslednej zverejnenej účtovnej závierky sa v prípade žalovaného jedná o spoločnosť, ktorá má záporné vlastné imanie (stav predĺženia), a teda sama je povinná podať návrh na vyhlásenie konkurzu, resp. reštrukturalizácie, nemá žiadne likvidná aktíva (podľa*

zverejnenej účtovnej závierky k 31.03.2015 nemala žiadne finančné prostriedky na bankových účtoch, peniaze v pokladni evidovala vo výške 68€, celkové aktíva spoločnosti majú pozostávať len vo výške 118 €). Ak by došlo k exekúcii v priebehu tohto konania, tak je nepochybné, že v prípade úspechu by žalobcom neboli vrátené finančné prostriedky vymožené v exekučnom konaní. Z uvedeného dôvodu je preto dôvodné, aby súd odložil vykonateľnosť Rozhodcovského rozsudku.“

5. O podanej žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku okresný súd ku dňu podania sťažností adresovaných ústavnému súdu nerozhodol. Pokiaľ ide o návrh na odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, tak o ňom rozhodol okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom sp. zn. 21 Cr 23/2016 zo 7. marca 2017 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“), ktorým tomuto návrhu vyhovel a odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Proti uvedenému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala žalovaná sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka a návrh sťažovateľov na odloženie vykonateľnosti zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovatelia neuviedli žiadne také významné skutočnosti, ktorými by preukázali vážny a neodvratný zásah do ich práv s následkami do ich majetkovej sféry. Na základe uvedeného okresný súd zastával názor, že dôvody sťažovateľov neodôvodňujú vydanie rozhodnutia, ktorým by bolo potrebné odložiť vykonateľnosť právoplatného rozhodcovského rozsudku, a preto sťažnosťou napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil a návrh sťažovateľov na odklad vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku ako nedôvodný zamietol.

6. Sťažovatelia v sťažnostiach citujú § 40 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

V kontexte uvedeného sťažovateľa poukazujú na to, že zákon vyslovene neuvádza podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bolo možné odložiť vykonateľnosť rozhodnutia napadnutého žalobou podanou podľa zákona o rozhodcovskom konaní. Rozhodnutie

o odklade vykonateľnosti rozhodnutia podľa sťažovateľov síce závisí od úvahy súdu, to však neznamená, že takéto rozhodnutie nemusí mať zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy) a môže byť prejavom svojvôle (čl. 1 ods. 1 ústavy), pretože aj podľa judikatúry ústavného súdu (napr. nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 330/2013 z 12. novembra 2013) aj na vydanie rozhodnutia o odklade vykonateľnosti v rámci dovolacieho konania sú kladené požiadavky, ktoré vyplývajú z práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. V uvedenej veci sú sťažovatelia toho názoru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu je poznačené zjavnou svojvôľou, pretože všeobecný súd sa vôbec nezaoberal konkrétnymi argumentmi, ktoré uplatnili v návrhu na odloženie vykonateľnosti. Sťažovatelia uplatnili konkrétne námietky, ktorými odôvodňovali odloženie vykonateľnosti (napr. námietka, že žalovaná predstavuje insolventnú spoločnosť, ktorá v prípade vykonania exekúcie nebude schopná vrátiť sťažovateľom finančné prostriedky), avšak všeobecný súd k týmto konkrétnym námietkam nič neuviedol, iba konštatoval, že nezistil dôvody, ktoré by podľa jeho názoru mali odôvodňovať odloženie vykonateľnosti. Takéto odôvodnenie pritom nie je podľa názoru sťažovateľov *„možné považovať za postačujúce v podmienkach materiálneho právneho štátu a to o to viac, že sa jednalo o zmeňujúce rozhodnutie, ktorý všeobecný súd menil uznesenie súdu o odložení vykonateľnosti. Ďalšou podstatnou okolnosťou (odôvodňujúcou odloženie vykonateľnosti) bolo to, že sťažovateľ nikdy neuzatvoril rozhodcovskú doložku, a preto rozhodcovský súd nebol príslušný na prejednanie veci. Uvedené pochybenia pri vydávaní rozhodcovského rozsudku preto podľa sťažovateľa dosiahli takú intenzitu, že možno hovoriť fragrantnom zneužití zákona o rozhodcovskom konaní, čo podľa sťažovateľa odôvodňuje to, aby súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.“*

8. Sťažovatelia namietajú aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktoré súvisia s právom na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže sťažovatelia majú *„právo na pokojné užívanie svojho majetku, ktoré im však bolo odopreté postupom všeobecného súdu znemožnené. Všeobecný súd preto zasiahol do práva*

sťažovateľa na pokojné užívanie majetku, keďže voči sťažovateľovi prebieha exekučné konanie, a je teda obmedzený vo svojom práve na pokojné užívanie majetku.“.

9. Na základe uvedeného sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd prijal ich sťažnosti na ďalšie konanie a následne vydal nález, v ktorom vysloví porušenie ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým konaním okresného súdu, ako aj jeho napadnutým uznesením, toto rozhodnutie zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovatelia si zároveň uplatnili trovy konania.

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

12. Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým konaním a uznesením okresného súdu, ktorým všeobecný súd nevyhoviel ich návrhu na odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

13. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

14. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy zjavne neopodstatnené. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonómie poskytuje ústavnému súde príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa, a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovatelia v návrhu uplatnili.

15. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05,

I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, II. ÚS 68/2017).

16. Podľa sťažovateľov k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, došlo (v podstate) tým, že okresný súd dostatočne neodôvodnil svoje napadnuté uznesenie, ktorým zamietol ich návrh na odloženie vykonateľnosti rozsudku rozhodcovského súdu, ktorý napadli žalobou podanou podľa § 40 ods. 1 písm. a) bodu 3 zákona o rozhodcovskom konaní.

17. Ústavný súd v nadväznosti na právnu povahu a účel napadnutého uznesenia okresného súdu v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade zdôrazňuje, že posúdenie podmienok na vydanie predbežného procesného rozhodnutia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Samotný ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti sa spravidla (čl. 124 ústavy) nepovažuje za oprávneného zasahovať do predbežných rozhodnutí, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a okrem toho v takýchto prípadoch ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd posudzuje problematiku predbežných procesných rozhodnutí zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k ich zrušeniu pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí predbežnej povahy všeobecných súdov iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Na druhej strane však aj v konaní o predbežnom rozhodnutí musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu. Preto aj procesné rozhodnutie všeobecného súdu o odklade vykonateľnosti musí mať rovnako ako aj iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom, nemôže byť prejavom

svojevôle a musí byť ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnené (m. m. II. ÚS 531/2011, II. ÚS 481/2012, II. ÚS 68/2017).

18. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

19. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu, ako aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom sťažovateľmi označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

20. Okresný súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol, že žalovaná písomným podaním z 23. marca 2017 podala proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažnosť, ktorú odôvodnila tým, že *„súd sa v napadnutom uznesení vôbec nevyjadril k samotnému obsahu rozhodcovského rozsudku a čo rozhodcovskému konaniu vlastne vyčíta. Nevysporiadal sa s argumentmi žalovaného obsiahnutými v jeho vyjadrení k žalobe a návrhu na odklad vykonateľnosti predmetného rozhodcovského rozsudku. Poukazoval na rozdielnu rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach a žiadal aby súd prvej inštancie sťažnosťou napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušil v celom rozsahu.“*.

Ďalej okresný súd skonštatoval, že sťažovatelia a žalobca v 1. rade sa k sťažnosti žalovanej vyjadrili tak, že *„na návrhu o odklad vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku trval, pričom tvrdil, že žalovaný svoj návrh na zrušenie predmetného uznesenia odôvodnil tendenčne a účelovo. Poukázal na to, že odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku má charakter preventívny a ochranný, pričom súd berie do úvahy možnosť (aj nutnosť) vzniku materiálnej škody či nemajetkovej ujmy. Nesúhlasí s názorom žalovaného a žiada sťažnosť žalovaného zamietnuť.“*.

Okresný súd tiež odcitoval príslušné ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní: „podľa § 40 ods. 4 zák. č. 244/2002 Z. z., na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. a) súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu. (tzv. preklúzia námietok, pozn.)

Podľa § 40 ods. 3 zák. č. 244/2002 Z. z., ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 250 ods. 2 C.s.p., ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.“

Napokon z uvedených zistení a stanovísk oboch sporových strán okresný súd dospel k záveru, že „vyšší súdny úradník pri rozhodovaní o návrhu žalobcu o odklad vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku nedostatočne sa zaoberal otázkou aká hrozba závažnej ujmy v prípade okamžitého výkonu napadnutého rozhodcovského rozhodnutia skutočne žalobcovi hrozí a či týmto návrhom žalobca nesleduje postihnutie majetkovej sféry žalovaného výrazným spôsobom.

... Vzhľadom na to, že žalobca 1/, 2/ neuviedol žiadne také významné skutočnosti, ktorými by preukázal vážny a neodvratný zásah do jeho práv s následkami do jeho majetkovej sféry, súd má za to, že dôvody žalobcu 1/, 2/ neodôvodňujú vydanie rozhodnutia, ktorým by bolo potrebné odložiť vykonateľnosť právoplatného rozhodcovského rozsudku, preto sťažnosťou napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zmenil a návrh žalobcu 1/, 2/ na odklad vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku ako nedôvodný zamietol.“

21. Ústavný súd na tomto mieste opakuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory

všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

22. Podľa § 40 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

23. Ako z citovaného ustanovenia vyplýva, zákon o rozhodcovskom konaní vyslovene neuvádza podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bolo možné odložiť vykonateľnosť rozhodnutia rozhodcovského súdu napadnutého žalobou podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní. Zákon ponecháva na úvahe súdu konajúceho vo veci návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku zvážiť povolenie odkladu jeho vykonateľnosti. To však neznamená, že takéto rozhodnutie nemusí mať zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy) a môže byť prejavom svojvôle (čl. 1 ods. 1 ústavy), pretože podľa názoru ústavného súdu aj na vydanie rozhodnutia o odklade vykonateľnosti v rámci rozhodovania o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku sú kladené požiadavky, ktoré vyplývajú z práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

24. V kontexte danej veci ústavný súd dodáva, že súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Iba takýmto rozhodnutím je rešpektované základné právo účastníka konania podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd tiež pripomína judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutie súdu musí dať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť v rámci všetkých okolností každej veci.

25. Z uvedeného vyplýva, že bolo úlohou ústavného súdu podľa špecifických okolností konkrétneho prípadu posúdiť, či absencia odôvodnenia tak, ako na ňu poukazujú sťažovatelia v sťažnosti, dosahuje intenzitu svojvôle.

26. Základným účelom odkladu vykonateľnosti súdneho (aj rozhodcovského) rozhodnutia je ochrana toho, kto o jeho vydanie žiada, avšak musia byť rešpektované aj základné práva toho, proti komu takéto rozhodnutie smeruje (čl. 12 ods. 2 ústavy). Odklad vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia má mimoriadny charakter, pretože súd vo svojej podstate prelamuje účinky právoplatného rozhodcovského rozsudku ešte pred rozhodnutím vo veci samej, a preto k odkladu vykonateľnosti by malo dôjsť iba vo výnimočných a skutkovo aj právne odôvodnených prípadoch a po dôkladnom preskúmaní všetkých okolností, na základe ktorých sa odklad povoľuje. Účelom tohto inštitútu ako zabezpečovacieho prostriedku je, že má byť nariadený na odvrátenie závažnej ujmy hroziacej účastníkovi konania. Výkon, resp. možnosť podania návrhu na vykonanie exekúcie právoplatného exekučného titulu oprávneným nemôže byť podľa názoru ústavného súdu bez ďalšieho predpokladom odôvodňujúcim hrozbu závažnej ujmy sťažovateľov.

27. V tejto súvislosti ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom.

28. Ústavný súd zdôrazňuje, že kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

29. Podľa § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní ak tento zákon neustanovuje inak, na rozhodcovské konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdmi. Vzhľadom na to pri rozhodovaní o návrhu na odklad rozhodcovského rozsudku je potrebné primerane aplikovať ustanovenia zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) vzťahujúce sa na odklad vykonateľnosti súdnych rozhodnutí. Odklad vykonateľnosti súdneho rozhodnutia je upravený v Civilnom sporovom poriadku pri žalobe na obnovu konania (§ 412 CSP) a pri dovolaní (§ 444 CSP). Dôvody odkladu vykonateľnosti sú v oboch prípadoch rovnaké, avšak nie sú zákonom bližšie vymedzené, sú vymedzené len rámcovo. Súd môže podľa označených ustanovení Civilného sporového poriadku na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa ustálenej súdnej praxe a právnej teórie môžu tieto spočívať na týchto predpokladoch, a to na úvahe súdu o možnom úspechu dovolania, existencii hrozby vzniku nenapraviteľnej alebo ťažko napraviteľnej ujmy a v zabránení alebo neuskutočnení výkonu exekúcie počas dovolacieho konania, ktorým by mohol byť zmarený význam a účinok preskúmania a rozhodnutia o dovolaní. Tieto hľadiská sú preto akceptovateľné i pri rozhodovaní o návrhu účastníka konania na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

30. Po preskúmaní sťažností, ako aj k nim priloženej dokumentácie poukazujú najmä na obsah napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorého relevantná časť je citovaná, ústavný súd akceptuje výhradu sťažovateľov, že napadnuté uznesenie okresného súdu je odôvodnené len stručne s poukazom na zákonné ustanovenia, ktoré boli podkladom rozhodnutia a konštatovaním, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka sa nedostatočne zaoberalo otázkou skutočnej hrozby závažnej ujmy na strane sťažovateľov v prípade

okamžitého výkonu rozhodcovského rozsudku a tým, či sťažovatelia týmto návrhom nesledujú postihnutie majetkovej sféry žalovanej výrazným spôsobom. Vzhľadom na to, že sťažovatelia neuviedli žiadne také významné skutočnosti, ktorými by preukázali vážny a neodvratný zásah do ich práv s následkami do ich majetkovej sféry, okresný súd to viedlo k zamietnutiu návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku. Z pohľadu ústavného súdu sú však účinky napadnutého uznesenia okresného súdu v okolnostiach posudzovanej veci zlučiteľné s obsahom sťažovateľmi označeného základného práva podľa ústavy, resp. práva podľa dohovoru.

31. Vzhľadom na to, že na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku neexistuje právny nárok a všeobecný súd rozhodujúci o žalobe podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní, ako aj o tomto návrhu nie je povinný odklad vykonateľnosti povoliť, bolo len na sťažovateľoch, ktorí odklad navrhli, aby dostatočne presvedčivo preukázali splnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Keďže sa tak podľa okresného súdu nestalo, ich návrhu nevyhovelo.

32. Dôraz na skúmanie dôvodu, pre ktorý sa navrhuje odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozhodnutia, a dôsledné zváženie možných následkov, ak nebude dočasná ochrana spočívajúca v odklade vykonateľnosti inak právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdom povolená, si vyžaduje predovšetkým samotný charakter predmetného sporu. Pritom však nesmie byť narušená ochrana legitímnych záujmov aj ostatných účastníkov konania.

33. Sťažovatelia majú tiež možnosť aj v prípade začatia exekučného konania proti nim ako povinným využiť na ochranu svojich práv a právom chránených záujmov inštitúty procesnej obrany povinného (napr. námietky proti exekúcii, odklad exekúcie), ktoré im poskytuje samotný Exekučný poriadok. Aj v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku bude sťažovateľom poskytnutá ochrana pretože bude povinnosťou súdu *ex offi*o prihliadať na prípadné nedostatky rozhodcovského konania; bez súhlasu exekučného súdu totiž nie je možné súdnemu exekútorovi vydať poverenie na vykonanie exekúcie.

34. Vo veci sťažovateľov s poukazom na uvedené ústavný súd dospel k názoru, že napadnuté uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku spĺňa minimálne požiadavky, ktoré sú na odôvodnenie súdnych rozhodnutí kladené.

35. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu, ako aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nevykazujú také nedostatky, ktoré by mali ústavnú intenzitu a na základe ktorých by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne vysloviť, že ním došlo k porušeniu sťažovateľmi označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

36. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosti sťažovateľov v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

37. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že zjavne nie je dané opodstatnenie tvrdenia sťažovateľov o porušení ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je tvrdenie porušeného základného práva sťažovateľov na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu o to viac neopodstatnené. Teda zjavne nie sú dané dôvody na prijatie sťažností sťažovateľov ani v tejto časti. Ústavný súd ich preto ako zjavne neopodstatnené aj v tejto časti odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

38. Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2018